

בתבונה

בס"ד, גיליון 17 | טבת תשפ"ג | מהדורת אמצע חודש | יו"ל ע"י מרכז תבונות - המרכז ללימוד הגמרא

שטר שותפות

הכיכוד יכול יהודי של תשפ"ג להיות שותף לעסקה שנתקמה לפני למעלה משלושת אלפים שנה. בואו נעשה עסק // עמוד 3

להרשמה לקבלת הגיליון במייל וכן לקבלת חומרים איכותיים נוספים

לחצו כאן

ירידה לצורך עלייה

ירידה ועלייה הם בדיוק אותו דבר רק מהצד השני. יכולים שני אנשים לעמוד באותו ההר, זה עולה בעוד חבירו יורד. המדרוך להשגת מטרות ויעדים

// עמודים 4-5

ויטע אש'ל בבאר שבע

הצצה נדירה וייחודית לעולמם של ראשי הישיבות והמעם: רבינו בנימין זאב בצרי זצ"ל // עמוד 6

דבר המערכת

שלום לכם קוראים נכבדים.

יש מדרש מפורסם שנראה לי ששגור בפי הכל, אך עדיין משהו בו טעון ביאור. שימו לב: שואל המדרש (שמות רבה כי תשא פרשה מז אות ה) "ומשה מאין היה אוכל?". כשמשנה רבינו עלה לשמיים לקבל את התורה, מאיפה הוא השיג לעצמו מזון ומים לחיות? הרי בשמיים אין אוכלה ואין שתייה! אין מכולת שניתן לרכוש ממנה משהו לטעום!

וע"ז מתרץ המדרש בצורה הכי פשוטה שיש: "מזיו השכינה היה ניזון, ואל תתמה, החיות שנושאות את הכסא מזיו השכינה הן ניזונות". **כתוב כאן שהיתה מציאות של 'אכילה'.**

אלא שבאמת דברי המדרש הללו קשה מאוד להביןם – והרי מקרא מפורש בו נאמר (שמות לר, כח): "לָחֶם לֹא אֶכֶל וְגַם לֹא שָׁתָה". ומפורשים הם הדברים שמשנה לא נזקק למזון ושתייה! משה פשוט לא אכל! וא"כ מדוע המדרש טורח ומחפש להוכיח שבאמת הוא אכל משהו ועוד שואל מהיכן הוא אכל?

ככדי ליישב עלינו להקדים נקודה חשובה. נאמר: "כל צמא לכו למים" – ודרשו חז"ל "אין מים אלא תורה". ונשאלת השאלה, מפני מה השוו את לומד תורה לשותה מים? והלא יש משקאות הרבה יותר טעימים ויקרים ממים? מים הוא מוצר צריכה בסיסי זול ופשוט! וכי לא ראוי לדמות מים לדבר יקר וערב יותר?

רבותי, שימו לב לתשובה.

בכל אירוע גדול ומכובד, יהיו הרבה משקאות ומיני מגדים, אבל בשולחן הכבוד, תמיד יהיה בקבוק או שניים של מים. מים הוא מוצר בריאות הכרחי. אינו נתון לשינויי האופנה ואינו זקוק למשווק או למשרד פרסום ויקרתי מיוחד שיציב שלט פרסום ענק בכל מאה מטר ברחבי העולם! **מים משווקים את עצמם!** הם אינם זקוקים לאיש חיצוני שינסה לשכנע את העולם עד כמה כדאי לשתות ולצרוך מים.

"השותה מים לצמא – מברך שהכל נהיה בדברו" אמרו חז"ל. מים מרוויח, מים מנקים את האדם מבפנים. כוס מים אחת יכולה להציל אדם ממוות בטוח כשהוא נמצא במדבר מוקף באלף דונם של חול ושימש של ארבעים מעלות מבשלת לו את המח! וכמו שסבתא שלי היתה אומרת בכל הזדמנות: **"אין כמו לשתות מים!"**

ובכן, המדרש שואל, משה רבינו מהיכן אכל?. והקשנו על זאת: ומי אמר שאכל?! אולי היה כאן נס והוא כלל לא הצטרך לאכול?

לא המדרש מחדש לנו יסוד גדול. אין כאן שום נס! יש כאן מציאות של טבע!!! מה שיהודי אינו רעב אחרי שעת לימוד תורה, זה לא בגלל שהתרחש כאן נס משמיים שמנע ממנו את הרעב, אלא להיפך – הוא באמת אכל. אכל תורה ושתייה תורה.

ואם תשאל, והרי מעולם לא ראינו מציאות של "אכילת תורה" – הרי לך ראייה מהחיות הנושאות את הכסא, שהן בעצמן רעבות, והקב"ה משביע אותן מאכילת תורה.

והדברים עצומים, כי מה שאמר הרב שך שטוב לו לאכול פרוסת לחם עם חתיכת רמב"ם – אין זה בגדר מליצה – אלא מציאות חיה ונושמת. תורה מרווה לא פחות מכוס מים קרים בלב ליבם של מדברות דובאי הרחוקים. והיחצ"ץ של התורה – היא התורה בעצמה...

ברכת רוב ברכות של תורה

אביאל אברהם טוויל

תבונות
ללמוד ולהצליח
המרכז ללימוד תנ"ך
טל: 0733-478-474
(להשאר הודעה בשלוחה מספר 1)
m.tvunot@gmail.com

עורך ראשי: הרב אביאל אברהם טוויל
כותבים: הרב מנחם ריביץ
הרב יוסף חיים אליהו
הרב יעקב פישר
הרב שמואל כריץ

למינו לקבלת הגיליון בדואר בתשלום סמלי,
או למייל בחינם, וכן לתגובות ושאלות ניתן
לשלוח לדוא"ל עם פירוט הבקשה.
ניתן להשיג את הגיליון באתרי:

[3] בעומקה של תורה

[4] ביני עמודי

[6] הביאני המלך חדריו

[7] בדרכי הלימוד

מבין הגדולים

גיליון הבא יצא בס"ד ביום ראשון כ"ט טבת תשפ"ג

איך מזהים קשיים בגמרא אצל תלמידים?
במה מתבטא קשיי ארגון?
איך אני יודע אם זה קושי בהבנה או בהבעה?

רוצים לדעת את התשובות?

הזמינו עוד היום יום עיון מקצועי לצוות החינוכי שלכם שיגיע עד אליכם מלווה במצגת מיוחדת

לפרטים: 0733-478-474 (שלוחה 2)

שטר תנאים או שטר שותפות

למה היה כדאי לבוא לרב? • בן כמה העולם ומי ברא אותו? •

גויש:
הרב מנחם רביץ

מחדש היום ובכל יום תמיד מעשה בראשית. אם תשאל את ילדך "ילדי היקר, מתי נברא העולם?" והוא יענה לפני כששת אלפי שנים, צריך להשיב לו וללמדו - היום! היום נברא העולם, כי אמנם את העולם של אז ברא ה' לפני כששת אלפי שנים, אבל את העולם של היום הוא ברא היום.

ואם נעצור רגע ונחשוב על דברי הרב שך תוך שאנו מתבוננים בכל העולם המופלא שמסביב, מהחידקים הקטנים שלא נראים לעין ועד להרים הגבוהים, דומם, צומח וחי, וניזכר שהכל בנוי מאטומים שרצים במהירות עצומה שנותנת את התחושה של עצמים, ונבין שמספיק שלרגע קטן כל האטומים יעצרו, לרגע אחד יקחו מנוחה ממרוצתם, ושום דבר כבר לא יהיה קיים, נוכל להפנים את דברי הרב שך שהקב"ה הוא שבורא ויוצר ומשמר את קיומו של העולם בכל רגע.

אך הקב"ה שם תנאי בבריאה "לולי בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת", הבורא הציב תנאי שכל העולם המופלא שנברא כל רגע מחדש מול עינינו, ימשיך להתקיים רק אם יהיה מי שיעסוק בתורה ובמצוות, אך אם לרגע אחד יהיה ח"ו מצב שבו אין אף יהודי שעוסק בתורה ובמצוות, העולם יפסיק ח"ו להתקיים. ואולי לא נכון להתייחס לזה בתור תנאי, תנאי הוא כמו בין שני המחנות שסגרו ביניהם "נסקה" ואם אחד לא עומד בהסכם - ההסכם מבוטל, אך כאן זאת לא נסקה - הרב חיים וולוז'ין מביא בנפש החיים כי מה שנכתב בפרקי אבות שכל העוסק בתורה לשמה נקרא "ייע", הוא כי נעשה כביכול לשותף ליוצר בראשית, כיון שהוא מקיים את כל העולמות בעסק תורתו, ובלי זה היו כל העולמות חוזרים לתוהו.

ולולא הדברים של הרב שך הדבר היה תמוה, איך אני, יהודי שחי היום בשנת התשפ"ג, חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש שנים לאחר בריאת העולם יכול להיות שותף במעשה בראשית? אך אחרי ההסבר של הרב שך שמעשה הבריאה ממשיך כל רגע ורגע, והעולם ממשיך להברא כל הזמן מחדש, ובלי התורה שלנו, של כל אחד ואחד העולם יחדל מלהתקיים, מובן איך אנחנו שותפים לבריאה, לא בתור קיום שטר תנאים, אלא עמידה בשטר שותפות, שותפות שלנו עם בורא עולם, שותפות שמניבה רק רווחים. ■

להזמנת הרצאות ושיחות ניתן להשאיר הודעה בטלפון

0733-478-474 בשלוחה 1 או במייל
M.TVUNOT@GMAIL.COM

מ עשה בשני גבירים שבשעה טובה התארס הבן של האחד עם הבת של השני, במעמד הסגירה חתמו המחוננים כמקובל בחלק מן הקהילות על שטר "תנאים", וכיאה לשני אנשים במעמדם הכלכלי הגבוה ההתחייבויות היו מעל ומעבר למה שמקובל ברוב עמך בית ישראל.

מספר שבועות לאחר ה"וורט", באופן בלתי צפוי קרסו עסקיו של אבי הכלה והוא ירד מנכסיו, הנפילה היתה קשה וכואבת, ממש מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, ובצר לו פנה למחות - אבי החתן שימחול לו עקב המצב על חלקו בהתחייבויות.

אבי החתן ניגש לרב, שטח בפניו את המצב ואמר שבדעתו לבטל את השידוך, ומה הרב אומר על כך. הרב ענה: "טוב שבאת אליי, עכשיו מתחילה תפילת מנחה, נדבר על כך אחרי התפילה". במשך כל התפילה שמח המחותר, אם הרב אומר שטוב שבאתי בטוח שצודק אני בדעתי לבטל את השידוך, אך לאחר מנחה כשניגש לרב, אמר לו הרב שלא יבטל את השידוך ולמרות מצבו הכלכלי של אבי הכלה שימשיך כרגיל, ואדרבה יקח על עצמו את כל ההתחייבויות. "אם כן" שאל אבי החתן "למה הרב אומר שטוב שבאתי?", וענה הרב: "היה יותר טוב לך שהמחותן השני יבוא ויגיד שאתה ירדת מנכסך? טוב לך שאתה זה שבאת לשאול עליו".

אמר הרב שך שכאשר ברא הקב"ה את העולם ואמר "ויהי אור", "יהיה רקיע", "ותראה היבשה", אין הביאור שהוא אמר שיהיה אור, שיהיו שמים וארץ ולאחר שהם קיימים הם ימשיכו לעמוד, כי לא הארץ עומדת ולא הרקיע עומד, אלא הדיבור של "יהי רקיע" עומד גם עכשיו. מדוע חיים אנו עכשיו? מדוע עומדים אנו ברגע זה על הארץ? כיצד קיימת הבריאה עכשיו ומדוע יש אור? לא מפני שהבריאה כבר קיימת מאז שהקב"ה אמר שיהיה כך וככה היא נשארה, אלא מפני שעכשיו קיים דבר ה' שאומר שתתקיים הבריאה.

כך או אומרים בתפילת ערבית "אשר בדברו מעריב ערבים, בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים" הוא משנה היום והלילה, לפני כן היה יום ועכשיו החשיך ונעשה לילה, מדוע נהיה כך? משום שבדברו מעריב ערבים! הלא הדיבור של הקב"ה אומר שבשעה פלונית יהיה יום ובשעה פלונית יהיה לילה, מה שעכשיו לילה אינו מפני שאתמול היה לילה, ומה שעכשיו יום אינו מפני שאתמול היה יום, אלא כעת הוא עשה יום, וכעת הוא עשה לילה.

וכך גם בשחרית אומרים "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", מה פירוש המילים? הקב"ה

שאל תורה
בעומקה

איך אני, יהודי שחי היום בשנת התשפ"ג, חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש שנים לאחר בריאת העולם יכול להיות שותף במעשה בראשית?

דפדפו כעת לעמוד 8 ותגרמו לבן שלכם להצליח!
התשובה היא: כן! בהחלט!

האם כל אחד מסוגל ליהנות מלימוד?
האם יש גם לכן שלי יש ייחודיות בלימוד הגמרא?
הוא כל כך רוצה אבל משהו לא ברור חוסם אותו, יש מה לעשות?
הבן שלי חווה הרבה חוויות שליליות, הוא חכם ורוצה, יש דרך לחקו?

מלאכים עולים ויורדים

הדרך להגשמת חלומות רצופה באבני דרך קטנים. אבני דרך קטנים שיחד יוצרים תמונה גדולה. תמונה של חזון. איך מממשים יעדים? איך מגשימים חלומות? האם יש נוסחת פלא כזו. הכירו את החלק הראשון בששת השלבים הבונים יחד-חזון.

מגיש:
הרב אביגיל אברהם טוויל
מרכז תבונות

1 פתק קטן צהוב

ונכנס כזקן ורגיל במעשים כאלו דבר שבוע בשבועו, השניים נכנסו פנימה. בפנים כבר ישבו בחורים נכבדים מכמה וכמה ישיבות נחשבות, ממתינים שכל המוזמנים ישבו. וכעת מסתבר שהכל חיכו ממש לשניהם, למוישי ו... אפרים.

הם התיישבו בשקע על כסא כתר פנוי והמתינו בדריכות לתחילת הוועד.

בחור גבוה בעל שיער מתולתל סימן משהו בעיניו למוישי, ומשהלה נהנה קלות בראשו, פנה בעל השיער המתולתל למשגיח שהיה שקוע בעיון מעמיק בספר עבה וישן שהיה מונח לפניו.

המשגיח כאילו נייעור משנתו, הרים את עיניו, סרק את הנוכחים, ולפתע הביט בעיני אפרים בעיניו הטובות והחכמות כשחיוך קל בקצה פיו, אז פתח ואמר: "רבותי, אני שמח שהתווסף לנו בחור נוסף, בעל עליה ומבקש אמית, אמנם צעיר לימים, אבל עם רצון ונועזות לנצח את היצר ולהיות גדול בתורה. הכירו את אפרים!".

את הסומק שעלה על פניו אפרים לא ראה, אבל ללא ספק הרגיש את החום המאיים לשרוף את פניו בלהט בלתי מוסבר. כולם הביטו בו בהערצה גלויה.

ואז המשגיח המשיך את דבריו:

האמת שאנחנו נמצאים באמצע נושא חשוב בו עסקנו בשבועות הקודמים, אבל לטובת המשתתף החדש, אני רוצה לעשות חזרה קטנה על עניין שתמיד טוב לשמוע אותו שוב.

הוא נעצר, שלף נייר בתוך הספר עליו כתובים מילים בדיו כחול, הביט בהם רגעים מספר כשכולם מביטים בו ממתנים.

3 בונים את הדרך

"כל מנהל עסק יודע שכדי להצליח עליו לעשות שני דברים: א. לבנות מטרה וחזון עתידיים, איך הוא רוצה להיראות בסוף, ומה לדעתו יקרא הצלחה. ב. איך הוא מבאי את החלום הזה לידי מימוש בשטח.

יש כאן שני מושגים שונים: מטרה ויעד. ואם נרצה לבאר אותם נאמר כך: מטרה- היא ההישג הגדול אליו אנו שואפים להגיע בסופו של דבר. יעד- הם אבני דרך, ציונים קטנים, לפיהם נתקדם צעד אחר צעד עד להשגת המטרה הגדולה שלנו.

וכשאנו אומרים בתפילה "לעסוק בדברי תורה" אנו מתכוונים ללא ספק גם למונה הזה מעולם העסקים. מטרות ויעדים.

ובכדי שנוצליח להתקדם ולהצליח במה שאנחנו רוצים להצליח עלינו לעבור למעשה ארבעה שלבים חשובים לפי הסדר הנכון, וכאן אני אבקש ממכם להוציא דף ועט ולכתוב את הדברים".

המשגיח נעצר והביט לעבר המשתתפים. הבחור המתולתל שוב הראה את כוחו והגיש דפים לבחורים שישבו סביב השולחן כגורן. ואפרים הרגיש שהוא עומד בפני מעמד משמעותי בחייו.

מוישי מסתובב בין ספסלי הישיבה כשבידו פתק קטן צהוב. עובר בין הבחורים לפתע נעצר ליד בחור מסויים לוחש לו דבר מה, הבחור קם ויוצא מבית המדרש.

כך ממשיך מוישי ועובר ליד בחור נוסף שנבחר גם הוא בקפידה, ניגש אליו לוחש גם לו דבר מה וגם הלה קם ויוצא החוצה.

ואז הוא נעצר מביט סביבו, נראה שהוא מחפש מישהו מאוד מסוים. הוא סורק בעיניו את היושבים המתלהטים באהבת תורה, מביט חלופות בדף הצהוב שבידו, כשלפתע אורו עיניו, נראה שמצא את מי שחיפש...

את אפרים-אותו הוא צריך, הוא חדש ברשימה הצהובה ולכן לא ניגש אליו בהתחלה, אבל כעת יגש אליו ויעדכן אותו שזכה להירשם בדף הצהוב.

אפרים שקוע בכתובת השיעור שנמסר היום, לצידו אבי מניף ידיו ומדבר בלימוד עם שלומי היושב מאחוריו.

"אפרים, פונה מוישי מנופף בידו בדף הצהוב, אפרים מביט בו וממתין למוצא פיו. "המשגיח ביקש לצרף אותך לוועד השבועי שהוא מוסר בביתו".

לזה הוא לא חלם. הרי הכל יודעים שמעטים זוכים להשתתף בוועד המיוחד שמוסר המשגיח בביתו בכל ליל ישישי לאחר סדר ערב.

"אתה בטוח שהוא התכוין אלי?" - מתקשה להאמין. וכי מה מיוחד בו שזכה לכך. "אתה אפרים ישראלי?" - הביט בו מוישי ובדף חלופות, אפרים מהנהן, "אם כן אז הכוונה אליך. אלא אם אתה מכיר עוד מישהו בשם הזה בישיבה?". אפרים כבר לא התווכח ופשוט קם, סגר את גמרתו, והחזיר את הקלטר הגדול שלו למדף שתלוי היה בקיר שלצידו.

2 קפיצת הדרך

הדרך לבית המשגיח למרות שאורכת כרבע שעה נראתה בעיניו כדקות אחדות, בבחינת "נשא ליבו את רגליו". אינו יודע אם זו דרך הקיצור שהמציא לו מוישי בין בתי עיר התורה והחסידות או שפשוט זכה לקפיצת דרך מיוחדת.

על דלת חומה ישנה בקומה שניה ברחוב וסרמן התנוסס שם המשפחה של המשגיח, ואת אפרים תפסו אילו כאבי בטן לא מוסברים. הוועד הזה מדובר בכל עולם הישיבות, מעטים זוכים להתקבל אליו, רובם הפעילו קשרים או ביקשו זמן רב, ואילו הוא אפרים ועד א' צעיר לימים, אולי הכי צעיר מבין המשתתפים, זוכה עוד להזמנה אישית מהמשגיח שליט"א. על מה ולמה?

בעוד הוא חושב, מוישי דפק קלות בדלת, פתח

כלים מעשיים לבן עלייה
בימי עמודי
יודא יזי

כל מנהל עסק יודע שכדי להצליח עליו לעשות שני דברים: א. לבנות מטרה וחזון עתידיים. איך הוא רוצה להיראות בסוף, ומה לדעתו יקרא הצלחה. ב. איך הוא מבאי את החלום הזה לידי מימוש בשטח.

עושים חשבון

זמן לתכנן את העתיד

4 בניית מטרה

המשתתפים חילקו ביניהם את הדפים והביטו במשגיח שימשיך את דבריו. השקט והמתח שימשו בערבוביאי. נכון, המשגיח אמר את זה בעבר, אבל עדיין הדברים חשובים וחייבים לשנן אותם שוב ושוב.

"טוב שימו לב רבותי, השלב הראשון הוא 'בניית מטרה', לשם כך אבקש ממכם לרשום לפניכם 3 מטרות גדולות אותם הייתם רוצים לממש בחייכם בנושא לימוד התורה.

זה יכול להיות משהו כללי כמו להיות גדול בתורה, וזה יכול להיות גם דבר פרטי-לסיים נשים נזיקין בישיבה. קדימה תכתבו, אני אמתין."

הבחורים ישבו וכתבו במרץ, כל אחד את מטרותיו הנספחות אותם רוצה לממש בחייו. אפרים הביט בניירו וחשב וחשב, מה יכול לכתוב? הוא עדיין חדש בכל העניין הזה...

ואז לפתע כאילו המשגיח קרא את מחשבותיו ואמר כשהוא מביט אל תוך הספר העבה והישן שלפניו: "העולם שאנו חיים בו נקרא עולם העשייה-או עולם המעשה. ההבדל הגדול בין מחשבה ובין מעשה הוא-שמחשבה אינה מוגבלת, אדם יכול לחשוב דברים שלעולם אינם עשויים להיות. מעשה לעומת

זאת, מוגבל, גשמי ופשוט-אך מאידך יעיל וניתן לביצוע.

בעולם המעשה-חושבים על דרך של מעשה. כדי שהמחשבה הרוחנית הבלתי מוגבלת תתממש-עלינו להפוך אותה למוגבלת. כך נתרגם אותה לשפתו של העולם שאנו חיים בו. וכעת, אני אמשיך להמתין עד שתסיימו לכתוב את מטרותיכם..."

אפרים שומע את הדברים, מגרד את מצחו ולא מצליח להגדיר אפילו מטרה אחת ברורה. כאילו הלחלוחיות של מוחו יבשה.

4 מודל סמאר"ת

הזמן חולף עובר ואפרים מחפש איזו מטרה אמיתית לכתוב, כזו שתניע אותו לעתיד טוב, עתיד מוצלח.

מחשבה רודפת מחשבה, ולאפרים התמונה מתחילה להתבהר-יש לו לפחות מטרה אחת חשובה בעיניו-הוא רוצה לדעת ללמוד נכון ובעיקר לבד! הרי לא יתכן ששנים הוא יגשש כעיוור באפילה. ד! חלק מחבריו כבר מחדשים ונהנים ממעשה ידיהם בעוד הוא מהלך צולע בין קרעי סוגיות למחצה, שליש ורביע...

הוא תפס את העט וכתב: "המטרה הראשונה: לדעת ללמוד נכון ולבד!". זו אמנם רק מטרה אחת, אבל אין ספק חשובה מאוד.

לאחר שסיימו הבחורים לכתוב את מטרותיהם, המשיך המשגיח ואמר: "כעת נעבור לשלב השני, אותו נתחיל כאן ובפעם הבאה אני רוצה שכולם יבואו איתו כתוב על הדף.

לשלב הזה קוראים "בניית יעדים". רשמו לפניכם 5 נתאים לבניית יעדים כהלכה: א. יעד ספציפי-תנסו לדייק את המטרה שלכם ברמה הכי קרובה למציאות שיכולה להיות.

ב. מדיד-אם דיברנו על דיוק, אז יעד חייב להיות עם אפשרות למדוד אותו ברמה הכי סכנית שקיימת.

ג. בר השגה-עלינו לחפש מטרות ויעדים שנוכל להשיג אותם. למשל, בחור לא יכול לבקש מעצמו סיים מסכת בלילה אחד וגם להספיק לישון ולאכול כראוי באותו הלילה.

ד. ריאלי-יעד שמקרב אותנו למטרה ומותאם עם הסביבה והמציאות בה אנו חיים.

ה. תחום בזמן-הסטייפלער זצ"ל היה תולה מודעה כבר בתחילת הזמן-שבסוף הזמן ניתן יהיה להשיג את הספר הקהילות יעקב על המסכת הנלמדת כעת, למרות שעדיין לא כתב אפילו מילה אחת. כך מייצרים תיחום בזמן שמשיג תוצאות". הוועד הסתיים והבחורים פנו איש לדרכו, איש למלאכתו.

השתתפו גם אתם במסע איתנו ויחד נגשים את החלומות שלנו בעזרת ה'.

אם אתה משתוקק ליהנות מהלימוד אבל נדמה לך שאין לך את הכוחות

אנחנו יכולים לעזור לך!

פנה כעת למרכז תבונות - ותתחיל להבין עד כמה ההצלחה שלך קרובה

0733-478-474 (הטאר הודעה בשלוחה מס' 1 ונחזור אליך בהקדם)

לטעום מכל הסגנונות

סיפר הרב עמרם אוחיון שליט"א רב העיר אופקים, כאשר שוחחתי עימו על עבודת ה', גיליתי שלא השאיר רב גדול צדיק חסיד ואדמו"ר שלא הלך אליו להסתופף בצילו להשקיף על הנהגותיו וללמוד מדרכיו, כי על כן תאוה עזה קיננה בליבו, לטעום את כל הסגנונות שבעבודת הבורא, לחוש ולמשש את עבודת ה' מכל זווית ופינה שרק ניתן. כמובן לא היה זה חיקוי חיצוני, ולא ירידה לשורש של כל חומרא וחסידיזם והנהגה טובה.

כשהגיע הרב להזמין את מורו ורבו הרב בן ציון אבא שאול לחנוכת קרית האבות בבאר שבע ולהכתרתו כרב הקריה, שהתקיימה ביום כ"ג אלול תשנ"ג, אמר לו הרב בן ציון, הרבנית לא חשה בטוב ואפילו לשמחות בירושלים אינני הולך, כיצד אגיע עד באר שבע? אך הרב לא ויתר ואמר, נשאל את פי הרבנית. כאשר שמעה הרבנית את השאלה אמרה, בשמחה של חכם בנימין לא נשתתף?! אקח אמבולנס בכדי להשתתף בשמחתו! כמה פעלי! וכמה עשה! בשבילו צריך לעשות מסירות נפש. ואכן היה זה האירוע האחרון שבו השתתפה הרבנית ע"ה.

רצון יראיו יעשה

הקבלן שהיה אחראי על עבודת הבניה להרחבת בית מדרשו, נישג לרב ואמר שצריך להשקות ביום שבת את יציקת הבטון שעליו, כי אם לא, הכל יהרס, וההשקעה תלך לטמיון. בשלוות נפש השיב לו הרב, "כי אשמרה שבת אל ישמרני", בשבת אסור לטפוף את הבטון במים, ויותר מלהתפלל לה' ולהאמין, אין הרבה מה לעשות, והקב"ה לא ימנע טוב להולכים בתמים. והנה באותה שבת בסוף חודש אייר תחילת הקיץ, נתקדו השמים בעבים וירדו גשמי ברכה, ושטפו את כל רצפת הבטון.

ענה כסיל כאוחו

בעודו ילד קטן, הלך עם אביו חכם ששון בצרי ללשכת גיוס כדי לקבל פטור, המפקד שהיה שם ראה את הילד הקטן, אמר לו אתה לא תהיה כמו אבא שלך, אתה תשרת בצבא... השיב לו הרב שהיה אז ילד רך בשנים, אני לא אתגייס לצבא, אני אהיה רב גדול כמו אבא שלי...

הצצה מרתקת על גדולי ישראל

הגאון רבי בנימין זאב בצרי זצוק"ל ר"י בית יוסף - י"ג טבת תשע"ד

בימורים שלי יש סוד

כל ימיו סבל ייסורים קשים, כשנגשו אליו כמה תלמידים שהם רוצים לעסוק בזיוכי הרבים, אך הם מפחדים, וכי כל מי שעוסק בזיוכי הרבים ייבב לסבול כך? אמר להם הרב, לכם לא ייקרה כלום, בייסורים שלי יש סוד. מהו הסוד? לפני שייסודתי את קרית האבות בבאר שבע, הלכתי להתיעץ עם הרב שך והוא אמר לי: באר שבע בנימי יצר הרע ויש בה טומאה גדולה, ובכדי לסלק את כל הטומאה ולהכניס רוח של קדושה וטהרה, צריך שהאדם שיעשה זאת, יהיה מוכן לסבול ייסורים!!!

להכניס טהרה לבב הינד

פעם אמר הרב, ישנם שתי סגולות גדולות להכניס טהרה בילד, א, שאימו תיטול את ידיו שחרית עוד מהיותו תינוק, ב, כאשר מניקה אותו או מאכילתו דייסה וכדומה, תיקח כוס מים מתבך עליה שהכל נהיה בדברו, והתינוק שומע את הברכה ועונה אמן בליבו, אפילו שאין אנו שומעים, ואז תאכיל אותו, ודבר זה יכניס בו טהרה גדולה.

במחזור הראשון של ישיבת זוהר התורה

בנערותו למד שלש שנים בישיבת קול תורה, וכאשר סיים את לימודיו בישיבה קטנה, הלך שמו לפניו כאחד המיוחדים ומהאריות שבחבורה, משום כך ביקשו רבי בצלאל טולידנו שליט"א לבוא ולהימנות על המחזור הראשון של ישיבת זוהר התורה שנפתחה באותו הזמן בשנת תשל"ג.

אני לא נבא

סיפר הרב הגיע אלי יהודי עם רעיון 'גאונ'י כך חשב, אני אביא לרב גלימה לבנה, גם כך הרב נראה כמו מלאך, ועם הגלימה? על אחת כמה וכמה, נעשה סיבוב עם הרב בארץ ובחול, הרב יברך, יבטיח, יחליט, ייעץ כיד ה' הטובה עליו, ואני מטביח לרב שעם זה נבנה את הבנין הגדול שהרב רוצה לבנות. הרב איך ואמר, תשכח מזה, לעלם לא אעשה זאת גם אם הבנין לא יבנה, אין דרכי בכך, והמטרה לא מקדשת את האמצעים, גם אם שמי 'בנימין בן אהובה' יוצא בר"ת 'בבא' אני לא בבא, ולא עלי בבא! בנימין ישאר בנימין, ולא ימדרנו בבנינים.

מניח אני כל אומיות שבנועם

בימי צעירותו, אביו חשב ללמדו את מלאכת כתיבת סת"ם, ואף רכש עבורו קולמוס נאה, וקסת של דיו, אך אימו של הרב כאשר שמעה על התוכנית המתקמת, רצה אל הארון, פתחה אותו בחופזה, ועם כל עדינותה ואצילותה, נטלה את הקולמוס ושברה אותו לחתיכות, בהכריזה, בנימין לא נועד לכתוב ספרי תורה, בנימין נועד ללמוד ספרי תורה!!! עבורו כתיבת סת"ם פירושה, ביטול תורה, דבריה של אימו הותרו עליו רושם עז, כי לגדולות נועד.

ותשחק ליום אחרון

שבוע וחצי לפני פטירתו כשלא חש בטוב ביקש מבנו ממשיך דרכו רבי יוסף חיים שליט"א לקרוא למאן דהוא שישמח את ליבו, מ"ד קראו לרב מיכאל לסרי שליט"א משמח הלבבות, היודע לשחזר דברי תורה עם הרבה שמחה ומצור רוח, אך למה? ומדוע? סברו הכל שהרב ביקש זאת בכדי לשמחו מיגונו ומאבלו על הרבנית. הרב לסרי הגיע לבית, ישב עם הרב בחדרו, ואחר כך יצאו יחד לסלון שימחו בדברי תורה, רקדו שעה ארוכה בהתלהבות עצומה שרו שירי אמונה ודבקות בה'. בימי השבעה מגיע הרב לסרי ומספר לבניו ש'יחי' את מה שלא ידעו, הרב הכניס אותי לחדר ואמר לי, אני מרגיש שזמני קרב, אני רוצה לבקש ממך שבעזרתך אזכה לקיים את מאמרו הכתוב, ותשחק ליום אחרון.

תמים היה

שבוע ימים לפני חתונתי הגעתי לאחד המקובלים בירושלים רבי יעקב זצ"ל מתלמידיו של רבי יהודה פתייה, להזמין לחתונה, כשהתבונן בשמות החתן והכלה שבחזמנה, פניו התכרכמו ושתק. שאלתי אותו מה קרה? אמר לי שהוא רואה מצב קשה בחיים, ודברים קשים. שאלתי אולי נבטל את החתונה עכשיו? אמר לי חס ושלום, זוהי פגיעה בבת ישראל, אם כן מה לעשות? אמר לי, לך לרב כדורי שיעשה לך שינוי השם. הלכתי מיד לישיבת בית אל, לאחר תפילת ערבית נישגתי אליו ובמאור פנים אמר לי שב בני, שכן הנך לפני החתונה מה רצונך? סיפרתי לו את הקורה עמי, ושאלתי איך לעשות שינוי השם, והרב פתח פיו בצחוק גדול, ואמר לי שטויות, שטויות, הכל טוב, תצליח ותבורך, ויהיה לכם חיים טובים. לאחר פטירת הרבנית, נשאל הרב הלא הרב הני"ל צדק? ענה הרב, ומה עם כל הזיוכי הרבים שעשיתי עם הרבנית ע"ה, הלזה יקרא- חיים קשים ומרים?

הדרך להצלחה בלימוד

מתוך סדרת הספרים "להתעלות" שתראה אור א"ה

שימוש בכח הדמיון ליצירת הבנה

הגרפולוגים ומאבחנים דידיקטיים כבר הבינו את זה. נפש הילד מביעה רגשות ושאפות - באמצעות כלים שונים משלנו. מכאן הגיע המושג "אבחון ציורי ילדים".

וכך גם מצינו אצל גדולי ישראל בדור הקודם:

שח הג"ר נחום לסמן זצ"ל, תלמידו של רבי ברוך בער לייבוויץ זצ"ל: אצל מורי ורבי, למדו כיצד לחיות עם הדבר, בכל עניין שלמדו. כך למשל, כשלמדו סוגיית שור שנפל לבור, היה כביכול נגלה לעיניהם במוחש, שור שנופל לתוך בור, ובעל השור מגיע למקום האירוע וזועק מקירות ליבו על האסון הגדול שקרה לו... (ע"פ היא שיחתי ח"ב עמ' 56).

במושגי הפדגוגיה מיומנות זו נקראת "דימוי מנטלי". דימוי מנטלי הוא ראיית הסיפור בדמיון כאילו הוא מתרחש כעת במציאות. יכולת זו תורמת המון להבנה מעמיקה של סיפור, דיון או מאמר. ילדים שיכולים לראות סיפור בדמיונם-עונים ביתר קלות על שאלות רבות שלא סופרו באופן ישיר בטקסט. הם גם יוכלו לשחזר את התוכן והמידע באופן מדויק עפ"י סיפור ועלילה שהם יצרו. באותה המידה, יכולת דימוי מנטלית מעוררת את הילדים להיות שותפים לסיטואציה, חשים כחלק מהדיון, נוטלים דעה מהמערכה ומנהלים דו-שיח פורה והגיובי בשפתם שלהם.

אמנם נכון שהפעלת תלמידים בדרך הזו קשה מאוד בהתחלה, אבל עד מהרה התלמידים מסגלים לעצמם במהירות שימוש במיומנות זו ואף נהנים מאוד ממנה.

אם נשים לב, דיוני הגמרא אינם מופיעים כצורה של פסק הלכה 'יבש' כביכול כפי שמופיע בספרי ההלכה, אלא מופיע כסיפור, כמעשה שהיה או שיכול להיות במציאות. ולא בכדי.

ובכן, מוטל עלינו לרתום את כח הדמיון למערך הלמידה. להמחיש מושגי עומק באורח ציורי, פשטני ולעיתים אפילו בהומור. כך הם מבינים. כך הם לומדים. וכך הם זוכרים.

אילו נשכיל להשתמש ב"שפה הילדותית" בלומדינו, נוכל להמחיש אפילו סוגיות חמורות, אנו נטמיע את התכנים בנפש של הילד, ונעזור גם לו וגם לעצמינו לראות אותו פורח ומצליח בלימוד. ■

הדבר, בה"א הידיעה, שמאפיין את הילדים, ואולי הוא הדבר המשמעותי שבהם, הוא "כח הדמיון". אצל הילדים וגם אצל הנערים, כל סיטואציה מתפרשת באופן של ציור, דמיון. זהו כוחם, וזהו מכשולם.

לא נדיר למצוא תלמיד שנמצא בשיעור, כשהכיתה כולה עסוקה בסוגית "זוטו של ים" וראשו בל עימו. הוא מרחף לו אי שם בעולמות אחרים, נודד למחוזות קדומים ומתענג על חוויות שלא היו וספק אם יבראו אי פעם.

מקובל בעולם ובפרט בענף הפרסום להשתמש הרבה בכח הדמיון הילדותי על מנת לקדם עניינים כאלו או אחרים. למשל, בכדי למשוך ראש ישיבה עסוק ונחשב אל חנות הספרים העמוסה לעייפה, למצוא חנייה בקצה העיר, כמובן לשלם עליה, להישרך במעלה תור ארוך ומפותל - מספיקה תמונה אחת עסיסית באחת ממודעות הרחוב - וכבר הילד בן החמש יעשה את העבודה בצורה הטובה ביותר - את זה יודע כל פרסומאי מתחיל.

לא לחינם כינו חז"ל את הלימוד של גיל הילדות בתואר "נייר חלק" - עשה בו כטוב בעיניך. את הכלי העוצמתי הזה שהקב"ה חנן בו את הילדים, כדאי ואפשר "למושכו לבית המדרש"...

במרבית המקרים - הדמיון הפורה הטמון בילדינו, אינו מהווה אלא כמשל. משל גשמי למושגים רוחניים עמוקים ונשגבים. לדוגמה, ילד שנפשו נפש של מנהיג אסרטיבי ובעל כח השפעה מיוחד - ימיר את מושגיו למושג גשמי רדוד, כמו "שוטר", "חייל", "מפקד" וכהנה וכהנה. בעיניו הילדותיות שוטר מהווה מקור כוחני רב עוצמה, שליטה מליאה ויכולת ביצוע בלתי מוגבלת. המוח הצעיר אינו מצליח להביע רגשי ענק באופן הנכון כפי שמצטיירים בעיני מוחו של המבוגר.

ילד יכול להביע בחוש הציור שלו - נפש אמנית נדירה, שלא היתה כמותה מאות שנים. הוא פשוט אינו יודע להביע.

חייבים אנו לדעת ולהפנים שילדינו/תלמידינו "ממירים" את המושגים ומציגים אותם באורח שונה משלנו - כמבוגרים. ואשר ע"כ מוכרחים אנו לקבל את העובדה הזו ולדעת - שאותם מחשבות והצגות הינם עמוקים ונשגבים, בבחינת "והיתה הוא ותמורתו - קודש".

רוצה לעזור לבן שלך
עיתחיל לראות
כשטח את יכולותיו?

הידעתם??
גם הבן שלך מסוגל להצליח ולהינות מלימוד הגמרא!
אלא שלכל אחד יש גישה ואסטרטגיה ייחודית לו...
הקב"ה ברא כל אחד עם כישורים שאין לרעהו...
אלא ששנים אנו מחפשים אותם ונכשלים
ובינתיים אנו צוברים אכזבות וכשלונות...
ובאמת, ניתן למצוא אותם כבר היום!

דפדפו בעת לעמוד הבא
ותגרמו לבן שלכם להצליח!

הוא
כל-כך
רוצה
להצליח!

אפשר לעזור לך

שלושת הצעדים להצלחה:

1

אבחון ומיפוי דיסקטי מקיף בגמרא
בו נזהה את חוזקותיו ה'טבעיים' של התלמיד

2

בניית 'תוכנית למידה מותאמת' עפ"י
אישיותו וסגנון לימודו של התלמיד

3

'התאמת' מלווה מקצועי בגמרא
תוך ליווי ומעקב צמוד למשך 3 חודשים

בהכוונת הרב אביאל אברהם טוויל
מאבחן דיסקטי מקצועי בגמרא ומלווה הורים ובחורים מזה כעשר שנים